

EGYETÉRTÉS

EÖTVÖS KÁROLY

FENYŐ SÁNDOR

felelős szerkesztő.

társzerkesztő.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 788.

KIADÓ HIVATAL: BUDAPEST, IV. PÁPNÓVELDE-UTCA 8. Telefon száma 706.

Mai számunk főbb közleményei: Vezércikk: Horánszky Nándor, Jókai és Madarász. A délafrikai békétárgyalások.

egybeforradás procezzusa olyan lassan haladt. Csakugyan nem lehetett végit várni. Hirtelen, váratlan fordulattal Horánszky végre bejutott a kabinetebe.

hált. Meghalt mielőtt egyetlen gondolatát megvalósíthatta volna, mint miniszter. Ez igazán megdöbbentő tragikum, melynek hatásai elől nem zárkózhatnak el azok sem, kik politikai ellenfelei voltak.

A közbizonyi rendszer zárszámadása. Ilyen czímen nagyobb terjedelmű munkát jelent meg Mocsáry Lajos tollából a Franklin-társulat kiadásában.

Madarász és Jókai. Az öreg Madarász bácsi nyilatkozott. Tegnap, mikor a képviselőházban akadtak embe- rek, a kik Jókai Mór ellen fölzdudtak, ez a jó öreg ur is elvetette a szulokt és a szenvedély hevében vaddal illette a nemzet közönségét.

Horánszky Nándor.

(Sz.) Horánszky Nándor meghalt. Alig pár hete, hogy beteljesedett régi vágya és miniszter lett. Még zsongnak azok az üdvözlés szavak, a kikkel mindenfelől elárasztották ebből az alkalomból, s im az üdvözlések végső akkordjai már össze- vegyülnek az imént örvendezők fíjdalmának hangjaival.

Kegyetlenül bánt vele vézete. Alig hogy megizlettette a hatalomnak azt az édes nedvét, mely után egy emberöltőn át vágyakozott és melyért vágyakozva küzdött, dolgozott: a halál kiütötte kezéből a kelyhet.

Azóta, hogy a volt nemzeti párt fel- oszlott s beolvadt a szabadelvű pártba, folyvást aktuális kérdés volt Horánszky- nak a kabinetebe való belépése. De várni kellett Várni az összeolvadás procezzusának folymatát. Várni a régi és új elemek tökéletes összeforradását érzésekben és törekvésekben.

Hanem a volt nemzeti párt férfai kor- rántse voltak ilyen türelmesek. Eszrevehető volt az elégtelenedkedés. Részt kívántak a hatalom kezeléséből is, a kormányzatért egyenesen személyhez fűződő felelősségből is. Nekik nem volt elég garancia se maga Szell Kálmán, se a Szell Kálmán egyéni- ségéhez hozzátartozó rendszerváltozási teoria, melyről jól tudták, hogy biz az csak szürke elmelet.

Érvényesülni akartak. Megelégtelték azt, hogy a hatalom előszóbjában várakozza- nak és statisztákodjanak. Talán a volt nemzeti párt férfainak ez a türelmetlen- dedése és egyre fokozódó hatalmi vágya volt egyik erős erkölcsi oka annak, hogy az

előre is azzal okolták meg, hogy ez az egybeforradás szentesítése czéljából szük- séges: Horánszky-nak meg kellett elegendnie a kereskedelmi tárczával.

Ha Horánszky akár belügyminiszteré, akár pénzügyminiszteré lesz vaia: nyom- ban hozzáláthatott volna egy hosszú poli- tikai pályá rendjén benne megjegezsedett elvek és törekvések megvalósításához. Mint kereskedelmi miniszternek előbb meg hozzá kellett volna törőnie a feladatokhoz is, a feladatok eszközeihez is.

De Horánszky Nándor ereje és ambi- cziója le bírta volna még vézeteinek ezt a balságát. Vézete azonban kegyetlenebb, melyebb tragikumot szánt neki. Nem érvé- nyesíthette se erjét, se képeségét, se ambi- czióját. Eljutván a hatalomhoz, mely után törő vágy égette és eljutván az ál- lamférfiúi törekvések érvényesítéséhez szük- kes eszközök birtokába, a mi után még forróbb és nemesebb vágy tüzelte: meg-

Halála a magyar liberalizmus ügyére is nagy veszteség. Mert kétszegtelen, hogy liberalis gondolkodás ember volt. Tanu- ságát adta ennek igen kényes helyzetekben is, mert az egyházi politikai füzdelmek vi- baros napjaiban is, magában a volt nem- zeti pártban is ő képviselte a liberális irányzatot a klerikális hajlamokkal szemben.

Mint a volt nemzeti párt tagjának a ka- binetebe való bejutását is, ebből a szem- pontból bizonyos megnyugvással fogadta a magyar szabadelvű közvélemény. Mert az ő nagy, és az utóbbi időkben egyre foko- zódó tekintélye ugyszólván biztosítékul szolgált arra, hogy a volt nemzeti párt örökölt irányzata, ha befolyása növekszik is, megtörök a Horánszky szabadelviségén.

Valóban fatumszerű az, hogy rövid idő alatt sorra dölnék ki a magyar szabad- elviség oszlopai férfai. Szilágyi Dező, Tisza Kálmán, Pulszky Ágost s Horánszky Nándor! Kik pótolhatják őket? Csak maga a nemzeti közszellem lehet alkalmas arra, hogy betöltsse az űrt, mit maguk után hagytak.

Budapest, április 19.

A képviselőház legközelebbi ülését hétfőn, április 21-én, délelőtt tíz órakor tartja. Nap- rendjén a közoktatási költségvetés tárgyalásá- nak befejezése áll esetleg az igazságügyi költségvetés tárgyalása.

A szerb egyházi kongresszus. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király megengedte a görög keleti szerb nemzeti egyházi kon- gresszusnak 1902. évi június hó 8-ik napjára Karlovczra való egybehívását.

Gróf Scéchenyi a királynál. Bécsből jelen- tik, hogy a király ma délelőtt hosszabb ma- gánkihallgatáson fogadta gróf Scéchenyi Gyulát, a személye körüli minisztert.

A hármasszövetség. Rómából jelentik: A Journal d'Italia-nak az a híre, hogy a hármasszövetségnek a haderőre vonatkozó részében lényeges változtatások történnének, nem felel meg a valóságnak; különösen nem igaz az, hogy Albániát illetőleg a hatalmak az eddigi megállapodásoktól eltérnének.

A vizsgálati bíróság május 21-én vizsgálati fogolylyá tette Svarcz Salamont az új metszőt, Sarf Józsefet a zsidó egyházat, továbbá Junger Adólfot, Braun Abrahamot és Sarf Móriczot.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

A fu vallomása minden körülményre nézve összevágott a többi zsidó vallomásaival. Elmondta, hogy április 1-én 8-9 óra tájban men- tek a zsidók az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban. Délután 6 óra tájban megint volt imádkozás s este 8-10 óra közt ismét oda mentek azok, a kik a pálinkamérés kérdésében egyezkedtek. Közük volt az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban. Délután 6 óra tájban megint volt imádkozás s este 8-10 óra közt ismét oda mentek azok, a kik a pálinkamérés kérdésében egyezkedtek. Közük volt az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

A fu vallomása minden körülményre nézve összevágott a többi zsidó vallomásaival. Elmondta, hogy április 1-én 8-9 óra tájban men- tek a zsidók az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban. Délután 6 óra tájban megint volt imádkozás s este 8-10 óra közt ismét oda mentek azok, a kik a pálinkamérés kérdésében egyezkedtek. Közük volt az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

A NAGY PER, MELY EZER ÉV ÖTA POLYIK S MA SINCS VÉGE.

Írta: Eötvös Károly.

X. A tanu.

A tanu neve Sarf Móricz. Apja Sarf József, az eszlári zsidó templomszolgának vagy egyháznak, a nép által úgynevezett zsidó harangozóknak fia. A kis Samu gyerekek testvérbátyja.

Nagy vallomást tett. Azt beszélte, hogy ő látta, a mikor a zsidók Solymsi Esztert az imaházban fényes nappal megölték. Elmondta körülményesen, miként ottlakták ki a lánya életét, miként vették vétét. Vallomása azért is különös, mert saját édes apját is közvetlen gyilkossággal vádolta. A vizsgálat első feladata volt, meghatározni életkorát. A kis Samu gyerek is beszél a lánya megöléséről, de ő ötödik éves kora miatt tanu nem lehetett. Móricz életkorát tisztába kellett hozni, mert ő lett a tanu.

Magyarországon akkor nem volt állami és polgári anyakönyvvezetés. A különböző egyházak maguk vezettek anyakönyveket híveik születéséről, házasságáról és haláláról. A papok és lelkészek voltak az anyakönyvvezetők. Jó pap jól vezette, rossz pap rosszul vezette, de valahogy mégis csak vezette. Az állam nem sokat törődött az anyakönyvvel. Nem volt általános hadkötelezettség se. A katonát erőszakkal fogták vagy önkényesekből toborozták, a finemű gyerekek életkorával e miatt se kellett törődni. A születés törvényessége s az örökletési jog biztonságga se volt nehéz kérdés. Birtokjoga csak a nemességnek s a városi polgár- nak volt; a nemesség és városi polgárok maguk gondoskodtak polgári, örökletési, törvé- nyességi dolgairól biztonságjáról. A törvényhozás csak 1827. óta gondolt arra, hogy az anyakönyveket könnyedén el ne pusztuljanak, ha

már valaki vezeti őket. De hogy vezessenek is anyakönyvet mindenkiről: akkor se rendelte meg világosan.

A zsidók szegényebb részének éppen nem volt rendes anyakönyve a falvakon. A mult század közepéig a zsidó nem vehetett ingatlan birtokot, — házak, földek, erdők fölött nem osztozhattak gyermekei. Csak ingóértékű volt, melyen könnyű volt az örökösök osztozása. Az elaggott szülők rendszeren életükben felosztot- tak mindent a gyermekek között. A zsidó bujdosó nép volt, még ma is az napkelet felől napnyugat felé. Másutt születik s másutt hal meg. Sirja nem ott domborul, a hol bölcsője ringott. Nemzedékekre terjedő otthon nem ismer. Magyarországra Ausztriánál lengyel tar- tományából jön először a Kárpátok lejtőire, azután a magyar nagy alföldre, később az ország fővárosába s lassanként Bécs, Berlin, Amerika felé. A tiszta-eszlári huszonöt vagy több család fő közül alig négy-öt született ott. Ha se vagyona, se ingatlan öröklése, se állandó tanyája nincs; ha őseiről azt se tudja, hol alusszák örök álmukat; ha még állandó nevük sincs, hiszen alig 115 éve annak, a mikor az állam hatalma kényszerítette őket állandó családi név fölvetelére: hát akkor csakugyan mit ér neki az állandó anyakönyv. Ki örizze azt s ha bujdosik: hova s miért hur- cozolja magával?

A mult század első feléből nagyon kevés zsidó anyakönyv van Magyarországon. A mi van is, csak rabbik magán följegyzéséből áll. Nagyon kevés öreg zsidó él itt, a ki apjának, öreg apjának születése helyét, idejét s törvé- nyességét okirattal tudná igazolni. Tisza- Eszlaron se volt anyakönyv, a mikor Sarf Móricz született. Hosszas bírói nyomozással kellett születési idejét meghatározni.

Apja Sarf József azt mondta, hogy első fe- leségével Fájerman Bettivel 1867. évi január- ban lépett házasságra s Móricz fia 1868-ik év július vagy augusztus havában született. A hónapra és napra nem emlékezik. Mostani felesége, Müller Léni, a fiu mostoha anyja

csak megközelítőleg tudja, hogy Móricz 13 éves mult.

Megkérdezték az öreg anyát Fájerman Farkasné, születési nevén Dávid Sárát. Szerinte nem is Betti, hanem Borbála volt a lánya neve. Nem tudja, hogy lánya melyik évben kelt össze Sarf Józseffel, de azt tudja, hogy Móricz azután másfél évre született.

Az illetékes rabbi Frid Jakab semmit se tud Móricz születéséről. A ki körülmétél, az Grosz Enok ladányi lakos, most is él, de ő se tud felvilágosítani adni. — Kihallgatták a szomszéd keresztényt asszonyokat is. Urbán Józsefné, családi nevén Cizmárok Juliánna ugy- adja elő, hogy az ő Miklós fia 1867. évi február 1-én született, Móricz pedig ez után két hó- napra. Megegyez vele Hajdu Mihályné Krobák Otília is, a ki 1869. évi februárban került Sarfék szomszédságába, a mikor már Móricz két év körüli futkározó gyerek volt. Ezekkel ellenkezik a bába, a ki szintén keresztény. Neve Bukta Szigrídné, Novák Amália. Szerinte Móricz 1868. évi augusztusban született. Így beszélnek a gyerek keresztstülői is Zisz- man Jakab és neje, a kik onnan emlékeznek jól, mert Móricz születése után hat hétre szü- letett az ő Éliás nevű fiuk.

A nyomozás vége az lett, hogy Sarf Móricz valószínűleg 1868. évi augusztusban született s hogy 1882. évi április 1-én már elmult 13 és fél éves. Ebben az életkorban vádolt nem igen lehetett, de taunak már sokkal inkább el lehetett fogadni, mint négy-öt éves Samu öccsét.

De tanu-e hát vagy vádolt? A kis Samu beszéde szerint a lánya vére vételénél ő is tevékenységet fejtett ki. E szerint neki is bünrészesnek s így vádolttnak kellett lenni. De csak azért, hogy előzetes le- tartóztatására törvényes ürügy legyen. Ha mindjárt kezdetben tanuvá teszük: akkor le- tartóztatni, rokonaitól elkülöníteni, a világtól elzárni nem lehet. Akkor nem lehet vele tük- kon, ellenőrzés nélkül beszélgetni. Akkor előre láthatólag 15 vagy 16 éves lesz, mire végtár-

gyalásra érik az ügy s ez esetben érettebb elmevel talán nem mondja meg az igazságot. Vagy talán nagyon is megmondja az igaz- ságot.

A vizsgálati bíróság május 21-én vizsgálati fogolylyá tette Svarcz Salamont az új metszőt, Sarf Józsefet a zsidó egyházat, továbbá Junger Adólfot, Braun Abrahamot és Sarf Móriczot.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

A fu vallomása minden körülményre nézve összevágott a többi zsidó vallomásaival. Elmondta, hogy április 1-én 8-9 óra tájban men- tek a zsidók az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban. Délután 6 óra tájban megint volt imádkozás s este 8-10 óra közt ismét oda mentek azok, a kik a pálinkamérés kérdésében egyezkedtek. Közük volt az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

A fu vallomása minden körülményre nézve összevágott a többi zsidó vallomásaival. Elmondta, hogy április 1-én 8-9 óra tájban men- tek a zsidók az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban. Délután 6 óra tájban megint volt imádkozás s este 8-10 óra közt ismét oda mentek azok, a kik a pálinkamérés kérdésében egyezkedtek. Közük volt az imaházba s 10 óra tájban távoztak el. Ő is ott volt velök az imaházban.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

Sarf Móriczot az előző napon hallgatta ki, Tisza-Eszlaron, ha nem csalódom, a község házában nyilvánosan történt a kihallgatás.

dón az Ó-faluból jött haza, bejött házukba. Apám azzal hívta be, hogy a gyertyatartót vegye le az asztalról. Solymsi Eszternek, midőn apámmal a házukba bejött, kopottas fejéres kendő volt a fején, vörösres kendő a nyakán, fehérres forma vizitke és valami — ha jól emlékszem — kékes szoknya volt rajta.

Vizitkének nevezik Tisza-Eszlaron azt a kis festett mosó-szövetből készült ujjas mellénykét vagy kabátkát, melyet a szegényebb sorsu parasztlányok viselnek. Otthon csak ingváll- ban vannak, nyakukon s derekukon keresztül kötött kendővel, hogy nyakuk és mellük ki ne lássék. Ha azonban boltban van dolguk vagy látogatónba mennek: fölötlik azt a kis olcsó kabátkát. Ezért nevezik, de csak a leg- újabb időben azt vizitkének. A magyar falusi nép nem igen tudja azt, mit jelent e latin- francia-német szó: vizit.

Sarf Móricz így folytatja: „Hogy a leányt Solymsi Eszternek hívták, onnan tudom, mert apám Eszternek szólította. A leánynak gazdasszonya Huri Andrásné volt, mert mama megkérdezte, hogy kinél lakik. Megnevezte, hogy Huri Andrásnéál lakik. Solymsi Eszter azonban majd úgy nézett ki, mint testvére Solymsi Zsófia. Solymsi Eszter a gyertyatartókat a mint levette asztalunkról, föltette atyusom meghagyása folytán a sífonra. Midőn a leány a szekről lezállott, akkor a templomból egy koldus zsidót beküldtek a leányért, a koldus zsidó megfogta a leánynak a kezét és kicsalta magával a templomba. Ott a templom pitvarában a magas barna koldus zsidó a leányt megragadta és a földre teri- tette.”

„Ekkor kezdett a leány jajgatni és ordítani; de ekkor hirtelen a már ott volt téglási és tarcali metszők a leányt a földön megnyom- ták és a Tisza-Lódkról jött jelenlévő tiszta-eszlári metsző Svarcz Salamont megmetszette a leány nyakát és veres cserép tányérba eresztette a vért s midőn a tányér tele folyt vé- rel, a vért fazékba öntötte.”

„Solymsi Eszter — ugymond — szombaton délelben 12 óra körül édes apám hívására, mi-

„Solymsi Eszter — ugymond — szombaton délelben 12 óra körül édes apám hívására, mi-

„Solymsi Eszter — ugymond — szombaton délelben 12 óra körül édes apám hívására, mi-

„Solymsi Eszter — ugymond — szombaton délelben 12 óra körül édes apám hívására, mi-

SPORT.

Bécsi löversenyek.

IV. nap. Április 19. (Az Egyetértés újságtól.) Szép tavaszi idő kedvezett a mai versenye...

- 1. Nyeretlenek verseny. 3000 k. 1600 m. I. Gr. Wenckheim D. sm. Apollo 56 lov. Adams...

- 1. H. Händl 2000 k. 1100 m. I. Gr. Degenfeld 46 kg. lov. Russel 2. Blastovich El. sk Csatt 59 1/2 kg. lov. Van Dusen...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

- 1. Brachfeld L. 46 sk. Rose S. 54 kg. lov. Adams 2. Gróf Henckel 36 sm. Mediator 46 1/2 kg. lov. Baines...

A belgiumi forrongás.

Brüsszel, ápr. 19. A kamara tegnapi ülése után zajos tüntetés volt a kamara épülete előtt...

Brüsszel, ápr. 19. A sztrájkok hétfőn minden valószínűség szerint véget fog érni. A sztrájkolók lemondtak minden reményről...

A Firmilian-ügy.

Belgrád, ápr. 19. Miután a rendőrség betiltotta azt a mára tervezett tiltakozást...

A norvég kabinetválság.

Kristiania, ápr. 19. Isten Szigurt miniszteri igazgató elfogadta a Stockholmban székelt államtanács elnöki állását...

A délafrikai béketárgyalások.

London, ápr. 19. A közvélemény Balfour tegnapi nyilatkozata alapján megmarad annak a felfogásnak...

Amsterdam, ápr. 19.

Amsterdam, ápr. 19. Az itteni bírók határozatában állítják, hogy a béketárgyalás megkezdéséig...

A közönség köréből.

Gazdasági magvak beszerzésére. Kerjünk leszállított ajánlatot. Frommer A. Herrman utóda...

Gabler J. vízvezeték- és légszuszaberezéseket gyárt. Székhelye Budapest VII. ker. Főutca 5. szám.

Kunth Károly mérnök és gyáros, József fővezeték és csatlakozó készítője. Székhelye Budapest VII. ker. Gasztur utca 10.

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. Ezen husvétit tejet úgy kaphatunk, mint kocsisaink literenkint 28 fillért...

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE. Megnyitás április 15-én.

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. női hajokban és altésti bántalmakban. Lovacrin Amerik. Hajviz.

Lovacrin Amerik. Hajviz. Egyedül orvosiilag megvizsgálás és ajánlás nélkül...

Fischer J. D.

hirdetési iródként. IV., Gerlőczy-utca 1. I. emelet. Telefon 940.

IDEGENEK UTMATÓJA.

Ajánlható beszerzési források BUDAPESTEN. Akkumulátorok.

Akkumulatórgyár részvény-társaság. Budapest, V. Buda-utca 11. sz. Telefon 19-18.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogpénztár Részvény-társaság. Zálogpénztár részvényeinek...

Assicurazioni Generali (trieszti ált. biztosító-társaság). Alakult 1831-ben. Résztulaja...

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fűtőbiztosító intézet. Budapest VI. Török-kört 40-42. sz.

Hirszmann Ferenc részárny-gyára Budapest VII. ker. Csányi-utca 9. sz.

Royal nagyszálló Budapest. 300 modern berendezésű szoba 150 főtől felebb.

Metropol szálloda. Kerepesi-ut 58. sz. alatt, a legelőkelőbb formájában.

Erőnd János cs. és kir. udvari szállító. Egészítésként műszaki berendezések gyára Budapest VII. ker. Király-utca 103.

Gabler J. vízvezeték- és légszuszaberezéseket gyárt. Székhelye Budapest VII. ker. Gasztur utca 10.

Kunth Károly mérnök és gyáros, József fővezeték és csatlakozó készítője. Székhelye Budapest VII. ker. Gasztur utca 10.

Eredeti Singer-varrógépek, családi használatra és ipari célra. Singer Co. rárve részvény-társaság.

Közgazdaság. New York, ápr. 19. Az értéktőzsde szabálytalanul indult el...

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE.

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. női hajokban és altésti bántalmakban.

Lovacrin Amerik. Hajviz. Egyedül orvosiilag megvizsgálás és ajánlás nélkül...

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE.

Budapesti Központi Tejszarnok Szövetkezet. női hajokban és altésti bántalmakban.

A tagosítás.

Értekezlet a gazdasági egyesületben. (Második nap.) A tagosítás kérdésében az OMGE által...

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

A tagosítás kérdésében az OMGE által összehívott szaktanácskozás tovább folytatta a tegnapi megkezdett tárgyalásokat.

IPARÜGYEK.

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

Nemzetközi vendégforgalmi-kongresszus. A vendégforgalmi kongresszus az évi szeptemberben...

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepes-ut 38. szám.

Csak most:

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

feltünő olcsó árak!

!! Rendkívüli cikkek elárúsítása !!

Feltünő olcsó árak. a függöny- és szőnyegosztályban (a többi napokon ezen cikkek nem adatnak el).

- Futószőnyeg, Iuteszövés, elegáns, színes mintában, tartós minőség 60 cm. széles, méterje... Perzsa utánzott ágylő, remek, színes mintájú, vastag, puha szőnye... Tunis-függöny, hordó alapszín, színes élék csikkokkal, rajtál, egy szárny szélessége... Marokko-függöny, minőség, 1 szárny szélessége 80 cm., hossza 325 cm., 1 ablakra való 2 szárny... Tiszta gyapju-függöny, hordó alapszín, széles, kettős színes chemilla corürrel, remek kivitelű saját drapériával és rajtál, 1 szárny szélessége 74 cm., hossza 340 cm., 1 ablakra való 2 szárny... Vitrage-csipkefüggöny, mintával, 1 méter... Csipke-függöny, 115 centiméter széles, láma-szalaggal beszegve, remek mintával, kitűnően mosható, 1 méter... Stores-csipkefüggöny, 350 cm. hosszú, 125 cm. széles, teljesen beszegve, kitűnő minőség, crém vagy fehér színben, remek mintával, kitűnően mosható 1 drb... Teljes asztal- és ágykészlet, tiszta gyapjuból, hordó alapszín, gobelin-mintával, kitűnő minőség, 1 asztal- és 2 ágyteremtől álló készlet... Fianell-ágytakaró, elegáns színes mintával, hossza 2 méter, szélessége 140 cm. ára... Pohártörlek, kitűnő pamut-vászonból, vörös vagy kék csíkos, 53 cm. 6 drb ára... Portörlek, finom fianellból, piros vagy kék csíkoskal, 48 cm. 6 drb ára

Ezen rendkívüli napok alkalmával a Párisi Nagy Áruház minden évője, ki akár egyszerre, akár több ízben is kicsinyben, összesen 20 koronára vásárol, teljesen ingyen kap... életnagyságu fényképet elkészítve, csak a passe-partout-ért fizetendő 3 koronára.

A fentebbi cikkekre vonatkozó vidéki megrendelések csak akkor intézhetők el, ha az illető rendelmeny legkésőbb szerdáiig hozzánk beérkezik.

Nagy mintagyűjtemény tavaszi szövet- és Nagy képes árjegyzők nyári mosótermékeiből Nagy képes árjegyzők valamint az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

Feltünő szép mosó és luszter kosztümök... NEUMANN M. cégnél... férfi-, fiu- és gyermekruhá-telepe Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz.

SZERENCSE-NAPTAR Mikor van születésnapom? Fenti számok csak nálunk kaphatók TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza BUDAPEST. Képes Természetráj az ifjúság számára

LEGUJABB Kohn Heilmann és Fiai... STADLER MIHÁLY... Budapest, V., Váci-körút 41. Gyár Hajós-utca 28. és Újpesten.

BUTOR... Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Egyszerű, valamint díszes kivitelű drótkerítések Kollerich Pál és Fiai Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 21. sz.

Szivattyúk és Mérlegek... W. GARVENS, Bécs... Budapest, I., Wallfischg. 14.

Tulhalmozott rakomány... BOGDÁI JÓZSEF... Budapest, IX. kerület, Páva-utca 10-12. sz.

A legfényesebb mázolás (háziilag) a világon padló és más tárgyakra. I. Wischinoleum II. Femes olaj-festékek III. Amerikai fedélfesték

HENNEFELD IGNÁCZ-féle jégsekreányok Budapest, Váci-körút 47. szám

Szobráncz gyógyfürdő Ungváryban. Glanbers, hideg kénés sós víz. Gyomor- és májbetegék magyar Karlsbádjá.

Szenzációs találmány! Freudiger Mózes és Fiai magyar ágy, fehéres és ruhahigiénés Budapest, VI., Laudon-utca 6.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

Kul

Ha netán az, melyet... Kul... Ha netán az, melyet... Kul... Ha netán az, melyet... Kul...

MELLÉKLET A 108. SZÁMHOZ.

TANÜGY.

Kultúra és műveltség.

Ha netán valaki azt vélné, hogy az a két szó, melyet címül tűztünk, egy és ugyanazon dolgot jelent, mi alig mondanánk neki ellent. Legfőbb az mondanánk, hogy az egyik diákul van, a másik pedig magyarul. Fogalmi különbséget azonban a kettő közt nem találunk, legkevésbé olyat, melyre akár felkínálunk, akár nemzetünk üdvösségét alapítani lehetne.

Egészén más a nézete gróf Zichy Jánosnak, ki a képviselőház ápr. 10-iki ülésén a kultusz költségvetése tárgyalásakor, az *Alkotmány* szerint (87. szám, 7. lap, 3. hasábj.) a kettő közt a következő megkülönböztetést tette:

«En valamely nemzet kultúrája alatt csak a külső mázat, hogy úgy mondjam a műveltségnek extériurját és fizionómáját értem; műveltség alatt viszont egy nemzet erkölcsi erélyét, a külső formának megfelelő belső, értékes tartalmát és azt a tulajdonságot, amely elválasztja a külső megjelenéstől, önmagában bírja azt az értéket, mely viszont önmagánál fogva bír abszolút becsessé. (Ugy van! Ugy van! a néppártnak.) Így fogom fel a helyzetet: tudok magamnak képzeli kultúrát, elválasztva az erkölcsi, de műveltségnek erkölcsi alap és erkölcsi cél nélkül nem tudván magamnak képzeli, gondolni, én sokkal kisebb súlyt fektetek egy nemzet kultúrájára, mint a mennyit az adott viszonyok és körülmények között műveltségére fektetni szükségesnek látok. A kultúrát általában relatív értékűnek, a nemzet kultúráját abszolút becsűnek tartom. Ez az a különbség az én felfogásom és a szabadelvűség, mint rendszer felfogása között (Különb. helyesen a haloközben), mely nézetem szerint nem különböztet mindig helyesen és disztináló ezen fogalmak között elég precizitással. Gyakran feloldozza a tartalmát a formának, nem különböztet meg a formát a lényegtől.»

Ez a megkülönböztetés a két szó közt nincs semmivel támogatva. Annára nincs, hogy ha valakinek észbe jutna a fenti érvelésben a két szót egymással kicserélni, a kultúra helyébe a műveltség szót s viszont e helyébe a kultúrát tenni, az érvelés értéke ezzel semmi változást nem szenvedne. Lehetséges mondani így: A műveltséget általában relatív értékűnek, a nemzet kultúráját abszolút becsűnek tartom. Ugy az előbbi, mint az utóbbi esetben a tétel értéke nem a használt szóktól, nem is a bennük rejlő fogalmaktól, hanem egyes-egyedül a tétel használt szónoknak, vagy érveinek súlyától függ.

Sőt ha a két szó eredetét és közhasználatát közelebbről vizsgáljuk, épen megfordítva kellene alkalmazni a kultúra és a műveltség szavát, mint gróf Zichy János tette. Fenti érvelése semmit nem veszítene, még inkább nyerne azaz, ha a kultúra szót tartja becsesebbnek, miután ebben a szóban, illetőleg a colo ige rokon származékában: a kultuszban nemcsak a művelés, hanem egyuttal a tisztelés és imádás fogalmát is meg lehet találni. Így használt a kultusz szavát a vallásos átvitve már az ós rómaiak és utánuk a keresztények különböző nézőpontjaitól. Kultusz-miniszterium hasonlóképpen vallásügyi miniszteriumat jelenti. Holott a magyar műveltség szónak ez a kiterjedt értelme nincs meg. Vagyis helyesebben így érvelhetett volna gróf Zichy János: Tudok magamnak képzeli műveltséget, elválasztva az erkölcsi (Mi nem. Szerk.). de kultúrát erkölcsi alap és erkölcsi cél nélkül nem. (Mi sem. Szerk.) Sokkal kisebb súlyt fektetek egy nemzet műveltségére, mint a mennyit adott viszonyok és körülmények között kultúrájára fektetni szükségesnek látok. És ha így fejezi ki gondolatát gróf Zichy János, a jogosságának látszatát mondhatná volna, hogy a fogalmak közt elég precizitással disztináló, noha ebben az esetben is kétséges volna, hogy megnyerje-e a csatát, ha a szó-különböztetéstől túl egyéb fejeverre, illetőleg érve nincs.

De van ám neki. Hamarosan abba is hagyja a szómagyarázást, melyet különben csak ugródeszkának használ a fejjel bukik a vízbe, érvelésének árájába. Lejjebb ugyanis megmondja, hogy mi az, a mihez szüvelés egész lelkesezéssel ragaszkodjuk: a megváltás gondolatához, a keresztény világnézetéhez, az ezen nyugvó erkölcsökhöz. Ez az, a mit többre becsül minden műveltségét, mert ezekben, a most mondott dolgokban, találja meg a nemzet kultúra egységének alapját.

Ha csak ennyit mondana gróf Zichy János, okvetlenül maga mellett találna minden érző szívet és gondolkodó főt. Berzsényi Dániel megmondta már ő előtté:

Minden ország támasza, talpköve A tisztá erkölcs!

A magyar is. És mi sem senki, midőn a nemzet műveltség alapvető voltát hangoztatta, nem gondolt erkölcsre, vagy akár erkölcs nélkül szükülődő műveltségre, avagy nevelésre. Csupán azt nem engedték meg, hogy a közös alapul követelt nemzeti művelődést valaki azaz kisebbségre, hogy a maga részére sajátítsa ki elengedhetetlen tartalmát: az erkölcsöt s ekként ellentétet alkosson erkölcsi és nemzeti alap között.

Attól tartunk pedig, hogy gr. Zichy Jánosnak ilyes valami van szándékában. Egy bizonyos ily anyag ezen az uton együtt megyünk vele. Együtt megyünk addig, a mi a nemzeti szaván, melyet — elismertjük — divattá lett hangoztatni, azt az extériur akarákjt érti, mielő gr. Zichy János szót, a kucsát, a süjtást, a sallangot. Ilyen kucsás, süjtásos, sallangos pedagógiáról mi is tudunk s azért sürgetünk leve szemben, hogy embert kell nevelnünk. És épen ebben az embernevelésben találunk meg mindig a gróf Zichy János által becsmértelt formák ellensúlyát. Egyáltalán magyar ember nevelése a célunk.

Sőt még tovább is együtt haladunk gróf Zichy Jánoskal, ki olyan emfázissal kérdi: „Melyik az az elv, a mely elbírná egy nemzet egész erkölcsi tartalmát, századokra kiható aspirációját, összes emlékeit, összes ambícióit, minden honzerelmét? Csak hogy erre a feleletünk nem a keresztény erkölcsi világnézet, mert az már benne van az emberben, hanem az, a mit gróf Zichy János fenti kérdésében legvégül említ: a haza nagy elve. E nélkül, igen helyesen mutatott rá gróf Andrássy Gyula minapi elnöki beszédében, a kozmopolitizmus útne közötti tantyát, holott — a fejlődés meg kiszámíthatatlan időjék a multak szervezeti fogják előbbre vinni, s hogy áldásosabb és szélesebb erő még sokáig nem lesz annál, mely az embereket túlk rajongva szeretett, magyabb öntudatra ébredt egységékké fűzte össze.” Ez a haza, az az etikai fogalom, mely a közös terület, faj, nyelv, történet, érzelme, szokások, erkölcsök, tör-

nyek ugyanazon forrásán táplálkozik, mely Kölcseyt Parainezisében ditirambra fakasztotta.

Eddig megyünk együtt gróf Zichy Jánoskal. Tovább nem. A haza egységét meg nem bontjuk egyetlen felekezéset sem, még azért sem, a melyik az erkölcsöz prioritást követel magának a keresztény világnézet nevében.

TANÜGYI IRODALOM.

— **Országos Középlekai Tanáregyesületi Közöny.** XXXV. évf. 28. szám. Szerk. Balogh Péter. Első helyen az egyesület programját közli, a másé. 24-iki választmányi ülés megállapítása nyomán. A program három főponban: 1. a középiskolai oktatást, nevelést és közigazgatást; 2. a tanárok erkölcsi érdekeit gondozást; 3. az anyagi helyzet javítását tűzi ki. Lapidárius stílusban, mindamellett jól megoklva beszél a mellő a nagy egyesülethez, melynek alakítását tolmácsolja. A füzet legnagyobb részét a husvéti váratlanul ülést tárgyalásainak leírása foglalja el. Mi ezt annak idején már ismertettük s így a közöny hivatalos szövegéből csak *Beüthly* Zolt elnöki beszédének egy részét vésztük át, azt a részt, melyet tudósított (Cs. A.) meg vizsgálhat, mutatból be. *Beüthly* így szól: „ma visszaesés ügyében, melyről lapunkban szó volt:

«A magyar tanárság körében mozgalom mutatkozott, a mely mozgalmában előtérbe kerültek az iskoláink létszámának növelése, a mód, s mint tanárság közül többen közös ügyeinkre vonatkozó nézeteknek érvényt keresnek. A szabad vélemény nyilvánítása, a vélemények közlése, meghallgatása, megvitatása; ez tulajdonképen az egyesületi élet feladata. Azonban mindenjaj tudjuk, hogy a tanári élet közzé, egyenesen éreztető illetőleg törvényszerű érvényesítés, a mely — ki kell mondanunk — feltétlenül gyengíti, bontja a mi állásunkat és munkásságunkat. Ne mellőzzük felhárdolni; nemcsak az egyesületet, az egyesület munkáját, az egyesület törvényesnek bontását értem, hanem értem az egész magyar tanárságot. Gyengültek ezek a törekvések, benyúlak különösen azért, mert a bennük megnyilvánuló szellemű törekvésekkel szemközti az egyesület, körében, tárgyiban a centrális erőt, irányzat nem érvényesül a kellő határozottsággal és súlyjal. Mivel azaz a mi helyzetünk, a mi törekvésünknek figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges, a kedvezőtlen viszonyok, a leközödő akadályok ellen. Mintegy csatamezőn vagyunk, a hol a legkisebb visszavonás, nem is nagyobb támogatás, hanem a legkisebb törekvésünk is bontó, akadályozó, visszavonó munkásság az egész seregnek sikerét, győzelmét tükrözteti. Ez a szempont az, mely közelegemmel tette, hogy önöknek, igen tisztelt tanárság, ezekre a jelenségekre figyelmet, még pedig komoly figyelmet fektetünk. Felhívjam a nézők, hogy azoznak a tanárságunknak, a kiket érintenek, figyelembe nem, azt, hogy mi a mi egyesületi életünkben is, ezen az egyesületi életünk körül, a mi munkásságunk egyéb körében is, tulajdonképen harcot folytatunk, az élet harcát, a művelődés harcát, a magyarság harcát az ellenséges,

